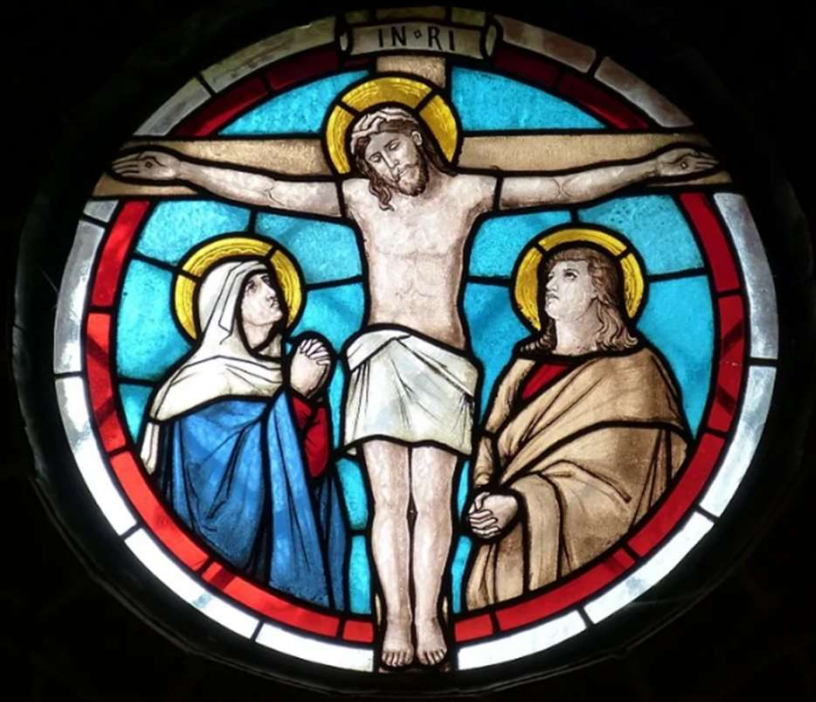

Goede vrijdag 15 april

Welkom in, en vanuit de Regenboog

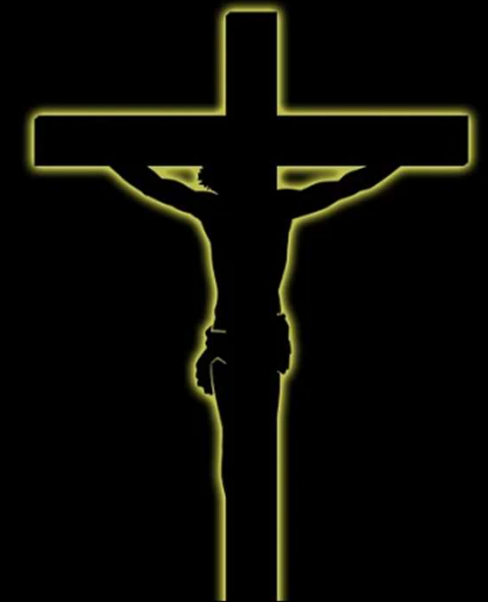
Kruispassen

Voorganger: ds. Wil Kaljouw

Organist: Henk de Gooijer

Ouderlingen: Piet Jansen en Jan Jelsma

Lector: Dieneke van Hoegee

We beginnen in stilte

Cantorij: Christe Eleison

Cantorij: Christe Eleison

Christus, ontferm u

Votum en groet

Gemeente gaat staan

Votum en groet

Voorganger: Onze hulp is in de naam van de Heer

Gemeente: die hemel en aarde gemaakt heeft en
trouw blijft tot in eeuwigheid.

Gemeente gaat zitten

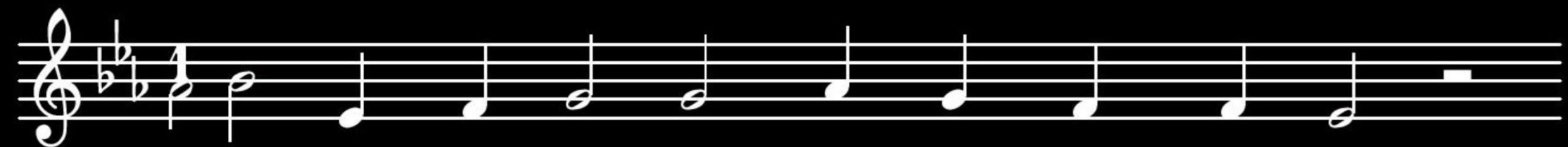
Drempelgebed

Drempelgebed

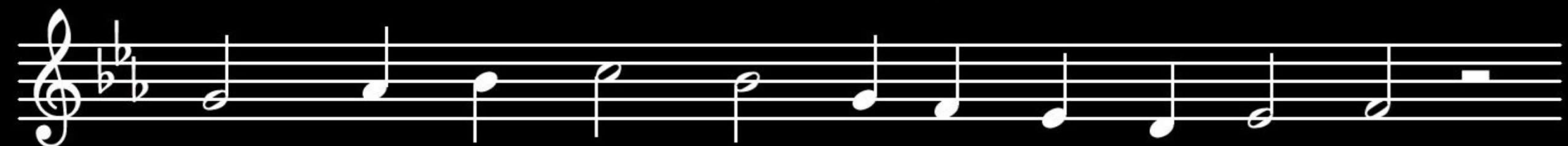
V: Heer, vergeef ons onze zonde, dat wij leven buiten U.

G: Ik belijd mijn ontrouw aan U, vergeef mijn schuld en doe ons leven.

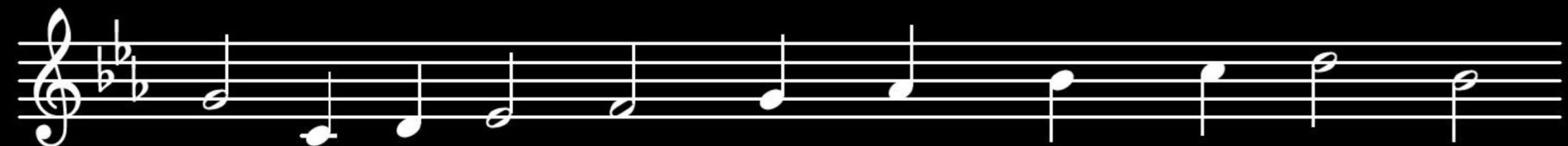

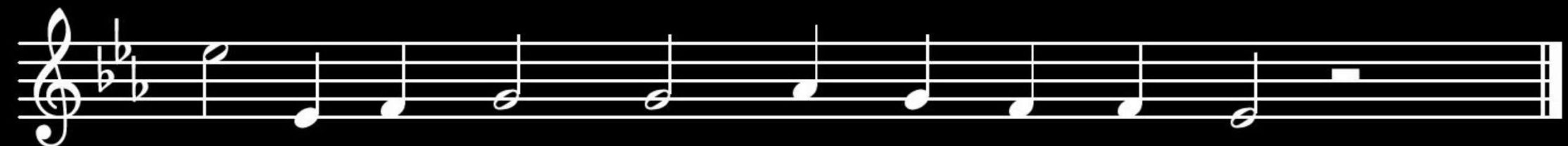
1 Al - les wat o - ver ons ge - schre - ven is

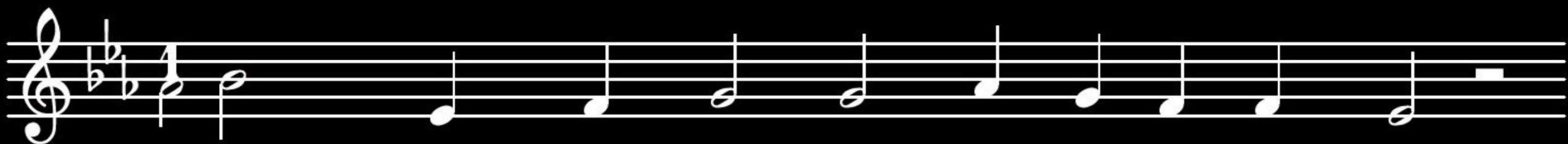
gaat Gij vol - bren - gen de - ze laat - ste da - gen,

al - le ge - bo - den wor - den thans vol - dra - gen,

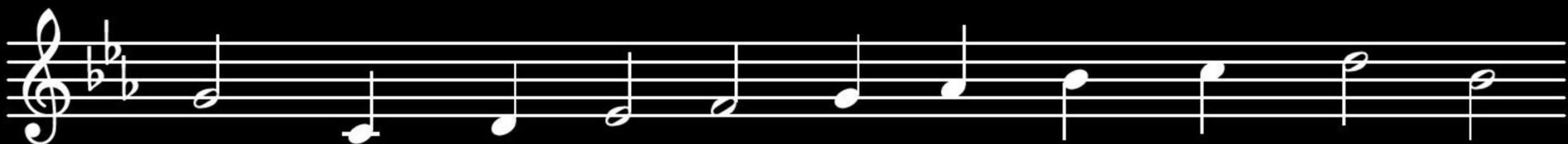
al - le be - proe - ving van de wil - der - nis.

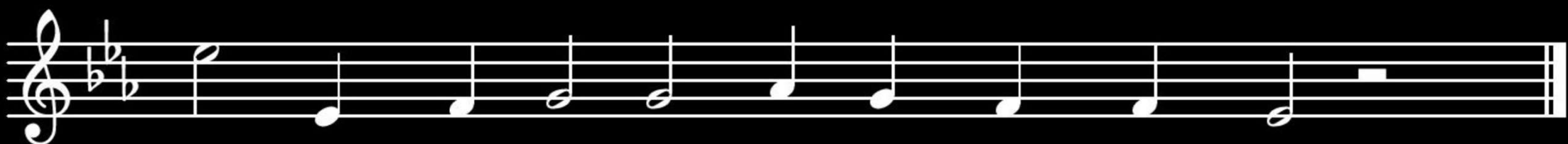
2 Gods schep-ping die voor ons ge-slo-ten bleef

ont-sluit Gij weer, Gij o-pent on-ze har-ten,

die zoon van Da-vid zijt en man van smar-te,

ko-ning der Jo-den die de dood ver-dreef.

Exodus 12: 21-22; 24-27

Toen riep Mozes de oudsten van Israël bij elkaar. 'Elke familie moet een lam of een bokje kiezen,' zei hij, 'en dat moet worden geslacht als pesachoffer. Laat ieder daarna een bosje majoraan nemen, dat in de schaal met bloed dopen en het bloed aan de

Vervolg

bovendorpel en aan de beide deurposten strijken.

Dit voorschrift blijft voor u en uw kinderen voor altijd van kracht. Ook als u eenmaal in het land bent dat de HEER u zal geven, zoals Hij heeft beloofd, moet u dit gebruik in ere houden. En als uw kinderen dan vragen:

“Wat betekent dit gebruik?”, antwoord dan:
“Wij brengen de HEER een pesachoffer
omdat Hij de huizen van de Israëlieten voorbij
is gegaan toen Hij de Egyptenaren strafte;
ons heeft Hij gespaard.”

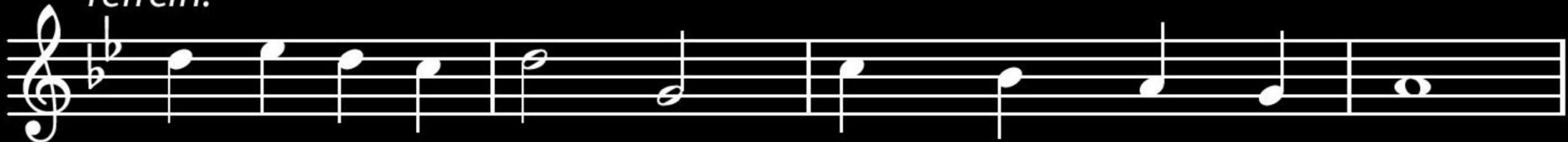

1 Met de boom des le-vens we-gend op zijn rug

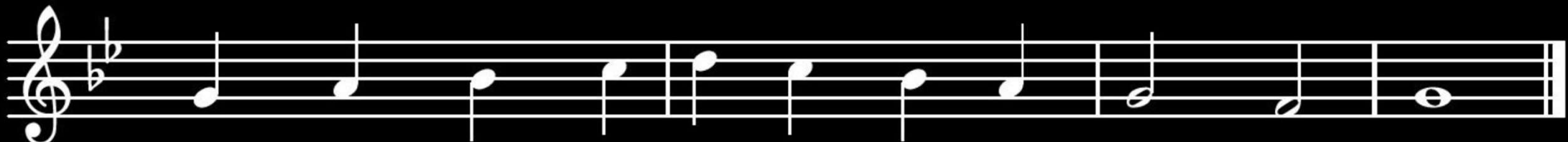

droeg de He-re Je-zus Go-de goe-de vrucht.

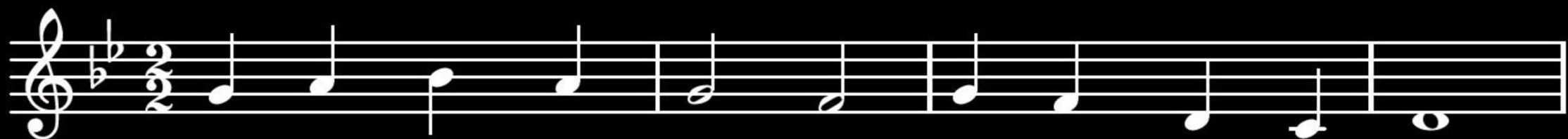
refrein:

Ky-ri - e e - lei - son, wees met ons be - gaan,

doe ons weer ver-rij-zen uit de dood van-daan.

2 La-ten wij dan bid-den in dit aard-se dal,

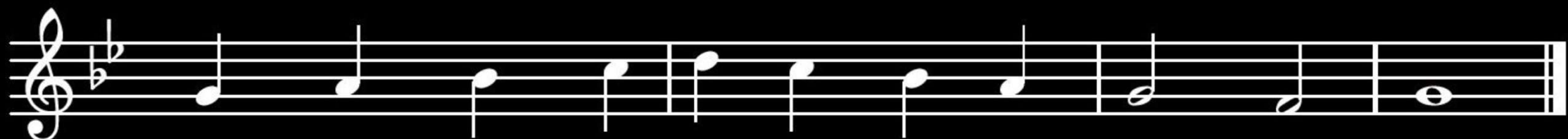

dat de lie-ve vre-de ons be-wa-ren zal,

refrein:

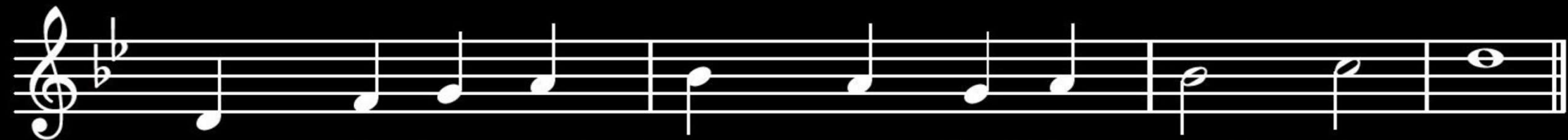
Ky-ri-e e-lei-son, wees met ons be-gaan,

doe ons weer ver-rij-zen uit de dood van-daan.

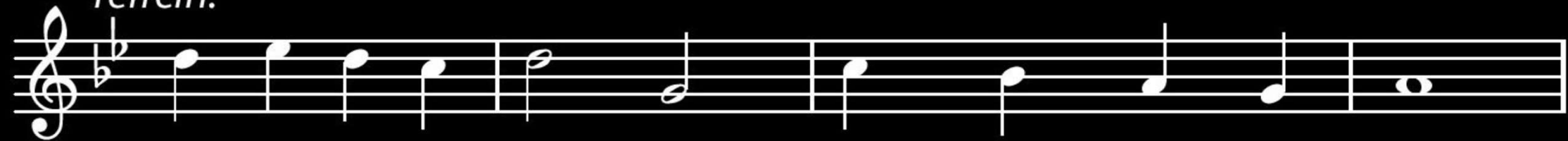

5 want de aar-de jaagt ons naar de diep-te toe,

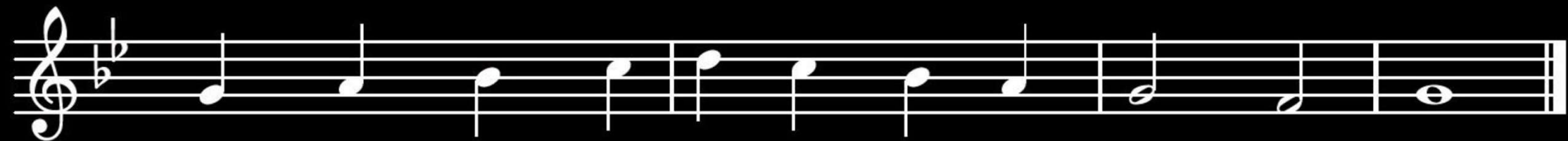

maar de he-mel draagt ons, lief-de wordt niet moe.

refrein:

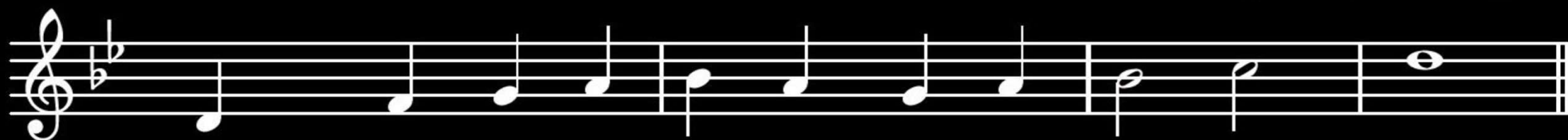
Ky - ri - e e - lei - son, wees met ons be - gaan,

doe ons weer ver-rij-zen uit de dood van-daan.

6 Met de boom des levens dood-zwaar op zijn rug

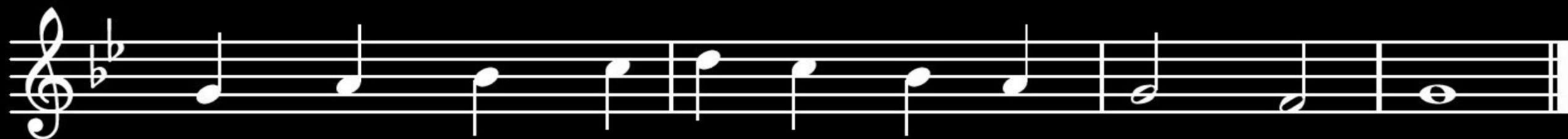

droeg de He-re Je-zus Go-de goe-de vrucht.

refrein:

Ky-ri-e e-lei-son, wees met ons be-gaan,

doe ons weer ver-rij-zen uit de dood van-daan.

Johannes 18: 1-11

¹Nadat Jezus dit alles gezegd had, ging Hij met zijn leerlingen naar de overkant van de Kidron. Daar liep Hij een tuin in, met zijn leerlingen. ²Judas, die Hem zou uitleveren, kende deze plek ook, want Jezus was er vaak met zijn leerlingen samengekomen.

Vervolg

³Judas ging ernaartoe, samen met de cohort soldaten en een aantal dienaren van de hogepriesters en de farizeeën. Ze waren gewapend en droegen fakkels en lantaarns.

⁴Jezus wist precies wat er met Hem zou gebeuren. Hij liep naar hen toe en vroeg: 'Wie zoeken jullie?' ⁵Ze antwoordden: 'Jezus

van Nazaret.’ ‘Ik ben het,’ zei Jezus, terwijl Judas, die Hem kwam uitleveren, erbij stond. ⁶Toen Hij zei: ‘Ik ben het,’ deinsden ze achteruit en vielen op de grond. ⁷Weer vroeg Jezus: ‘Wie zoeken jullie?’ en weer zeiden ze: ‘Jezus van Nazaret.’ ⁸‘Ik heb jullie al gezegd: “Ik ben het,”’ zei Jezus. ‘Als jullie Mij

zoeken, laat deze mensen dan gaan.’⁹ Zo moest zijn uitspraak in vervulling gaan: ‘Geen van hen die U Mij gegeven hebt, heb Ik verloren laten gaan.’¹⁰ Daarop trok Simon Petrus het zwaard dat hij bij zich had, haalde uit naar de knecht van de hogepriester en sloeg hem zijn rechteroor af; Malchus heette

die knecht. ¹¹Maar Jezus zei tegen Petrus:
'Steek je zwaard in de schede. Zou Ik de
beker die de Vader Mij gegeven heeft niet
drinken?'

Cantorij: Dein Will'gescheh'

(Uw wil geschied', o God,
op aarde als in 't hemelrijk;
geef ons geduld in lijdenstijd,
in lief en leed gehoorzaamheid,
weer en sla af al' vlees en bloed,
dat iets tegen Uw wil bevroedt.)

Johannes 18: 12-18 en 25-27

Johannes 18: 12-18 en 25-27

¹²De soldaten met hun tribuun en de Joodse gerechtsdienaars grepen Jezus en boeiden Hem. ¹³Ze brachten Hem eerst naar Annas, de schoonvader van Kajafas. Kajafas was dat jaar hogepriester, ¹⁴en hij was het die de Joden had voorgehouden: 'Het is goed dat

Vervolg

één mens sterft voor het hele volk.’ ¹⁵Simon Petrus kwam met een andere leerling achter Jezus aan. Deze andere leerling kende de hogepriester en ging met Jezus het paleis van de hogepriester in, ¹⁶maar Petrus bleef buiten bij de poort staan. Daarop kwam de andere leerling, de kennis van de

hoge priester, weer naar buiten; hij sprak met de portierster en nam Petrus mee naar binnen. ¹⁷Het meisje sprak Petrus aan: 'Ben jij soms ook een leerling van die man?' 'Nee, ik niet,' zei hij. ¹⁸De knechten en de gerechtsdienaars stonden zich te warmen bij een vuur dat ze hadden aangelegd omdat het

koud was; ook Petrus ging zich erbij staan warmen.

²⁵Simon Petrus stond zich intussen nog steeds te warmen. 'Ben jij soms ook een leerling van Hem?' vroegen ze. 'Nee,' ontkende Petrus, 'ik niet.'²⁶Maar een van de knechten van de hogepriester, een familielid

van de man van wie Petrus het oor had afgeslagen, zei: 'Maar ik heb toch gezien dat je in die tuin bij Hem was?' ²⁷Weer ontkende Petrus, en meteen kraaide er een haan.

Cantorij: Petrus, der nicht denkt zurück

Cantorij: Petrus, der nicht denkt zurück

(Petrus, die niet denkt en wikt, loochent zijne Here
maar hem doet een ernst'ge blik wenend zich bekeren.
Jezus zie ook mij zo aan, als ik niet, verbeten,
boeten wil wat 'k heb misdaan, roer dan mijn geweten.)

Johannes 18: 33-40

³³Pilatus ging het pretorium weer in. Hij liet Jezus bij zich komen en vroeg Hem: 'Bent U de koning van de Joden?' ³⁴Jezus antwoordde: 'Vraagt u dit uit uzelf of hebben anderen dit over Mij gezegd?' ³⁵'Ik ben toch geen Jood,' antwoordde Pilatus. 'Uw volk en

Vervolg

uw hogepriesters hebben U aan mij uitgeleverd – wat hebt U gedaan?’³⁶ Jezus antwoordde: ‘Mijn koningschap hoort niet bij deze wereld. Als mijn koningschap bij deze wereld hoorde, zouden mijn dienaren wel gevochten hebben om te voorkomen dat Ik aan de Joden werd uitgeleverd. Maar mijn

koninkrijk is niet van hier.’ ³⁷Pilatus zei: ‘U bent dus koning?’ ‘U zegt dat Ik koning ben,’ zei Jezus. ‘Ik ben geboren en naar de wereld gekomen om van de waarheid te getuigen, en ieder die de waarheid is toegeedaan, luistert naar wat Ik zeg.’ ³⁸Hierop zei Pilatus: ‘Maar wat is waarheid?’

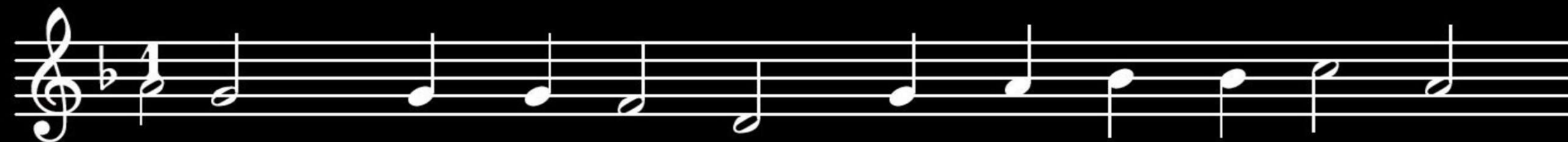
Na deze woorden ging hij weer naar de Joden buiten. 'Ik heb geen schuld in Hem gevonden,' zei hij. ³⁹'Maar het is bij u gebruikelijk dat ik met Pesach iemand vrijlaat – wilt u dat ik de koning van de Joden vrijlaat?' ⁴⁰Toen begon iedereen te schreeuwen: 'Hem niet, maar Barabbas!'

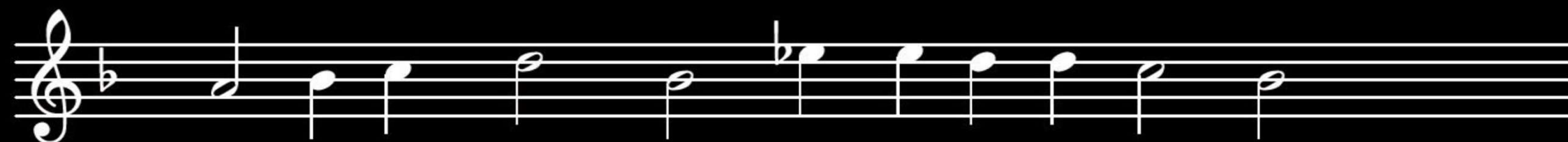
Barabbas was een misdadiger.

Lied 587: 1, 3

1 Licht voor de we-reld, geeft U zich ge-van-gen

in de-ze nacht van duis-te-re be-lan-gen?

Ik zoek U, Heer, en vraag U: maak mijn o-ren

heel om te ho-ren.

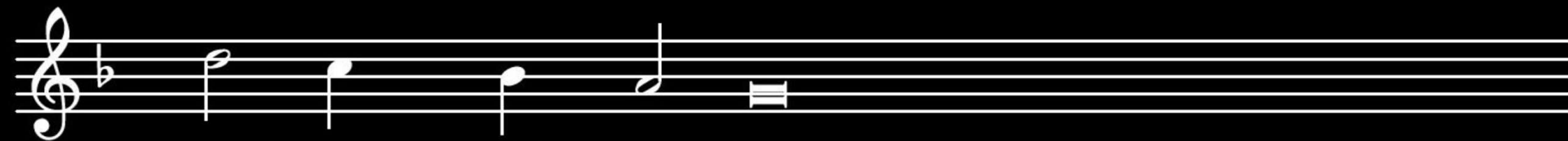
3 He-mel-se ko-ning, door God uit-ge-ko-zen,

waar-om staat U te-recht als rech-te-lo-ze?

U hebt geen schuld, de waar-heid is geschon-den.

U draagt mijn zon-den.

Johannes 19: 1-5

¹Toen liet Pilatus Jezus geselen. ²De soldaten vlochten een kroon van doorntakken, zetten die op zijn hoofd en deden Hem een purperen mantel aan. ³Ze liepen naar Hem toe en zeiden: 'Gegroet, koning van de Joden!', en ze sloegen Hem in

Vervolg

het gezicht. ⁴Pilatus ging weer naar buiten en zei: 'Ik zal Hem hier buiten aan u tonen om u duidelijk te maken dat ik geen enkel bewijs van zijn schuld heb gevonden.' ⁵Daarop kwam Jezus naar buiten, met de doornenkroon op en de purperen mantel aan. 'Hier is Hij, die mens,' zei Pilatus.

Cantorij: Wer hat dich so geschlagen

(Wie heeft u zo geslagen mijn Heiland, en met plagen u zoveel kwaads gedaan? Gij zijt geen overtreder als wij en d'onzen weder, geen euveldaad hebt Gij begaan!

Ik, ik en mijn zonden, zo menigvoud gevonden als zandkorrels aan het strand, die kostten u die plagen, die sloegen u die slagen u toegebracht door beulenhands.)

Johannes 19: 6-16a

Maar toen de hogepriesters en de gerechtsdienaars Hem zagen begonnen ze te schreeuwen: 'Kruisig Hem, kruisig Hem!' Toen zei Pilatus: 'Neem Hem dan mee en kruisig Hem zelf, want ik zie niet waaraan Hij schuldig is.'

Vervolg

De Joden zeiden: 'Wij hebben een wet die zegt dat Hij moet sterven, omdat Hij zich de Zoon van God heeft genoemd.' Toen Pilatus dit hoorde, schrok hij hevig. ⁹Hij ging het pretorium weer in en vroeg aan Jezus: 'Waar komt U vandaan?' Maar Jezus gaf geen antwoord. ¹⁰'Waarom zegt U niets tegen mij?'

vroeg Pilatus. 'Weet U dan niet dat ik de macht heb om U vrij te laten of U te kruisigen?'

Jezus antwoordde: 'De enige macht die u over Mij hebt, is u van boven gegeven.

Daarom draagt degene die Mij aan u uitgeleverd heeft de meeste schuld.' Vanaf

dat moment wilde Pilatus Hem vrijlaten. Maar de Joden riepen: 'Als u die man vrijlaat bent u geen vriend van de keizer, want iedereen die zichzelf tot koning uitroept pleegt verzet tegen de keizer.' Toen Pilatus dit hoorde, liet hij Jezus naar buiten brengen. Zelf nam hij plaats op de rechterstoel op het zogeheten

Mozaïekterras, in het Hebreeuws Gabbata.
Het was rond het middaguur op de
voorbereidingsdag van Pesach. Pilatus zei
tegen de Joden: 'Hier is Hij, uw koning.'
Meteen schreeuwden ze: 'Weg met Hem,
weg met Hem, aan het kruis met Hem!'
Pilatus vroeg: 'Moet ik uw koning kruisigen?'

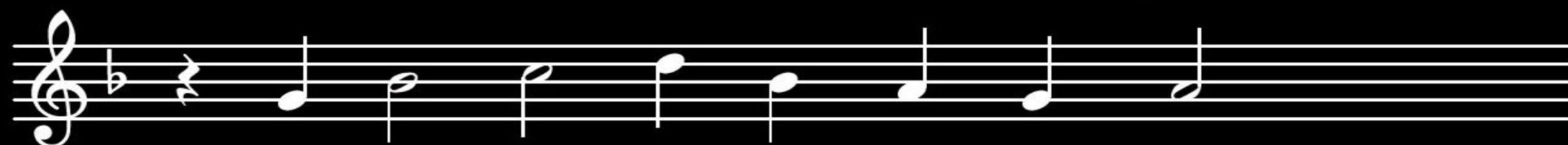

Maar de hogepriesters antwoordden: 'Wij hebben geen andere koning dan de keizer!' Toen droeg Pilatus Hem aan hen over om Hem te laten kruisigen.

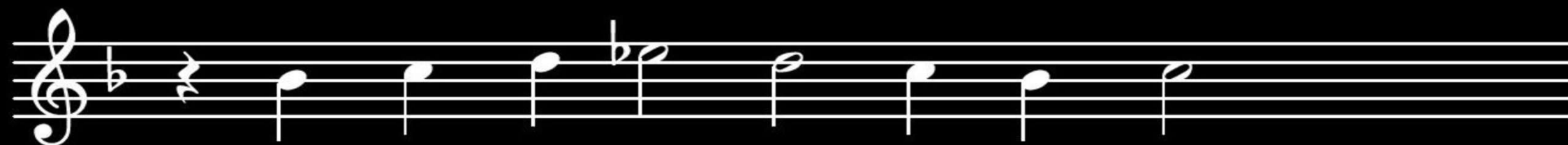

1 O lief - de die ver - bor - gen zijt

in die - pe stil - ten eeu - wig - heid,

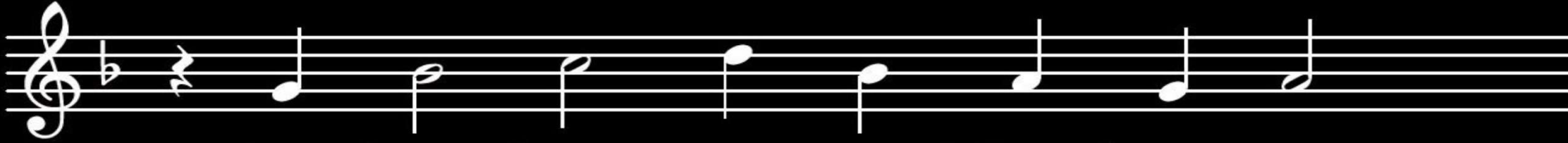
er - barm u o - ver ons bestaan,

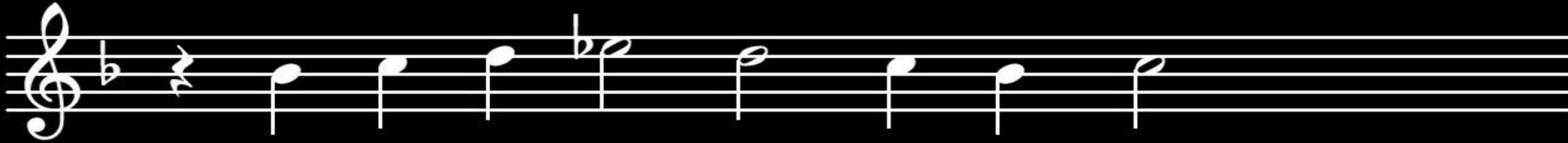
het wordt ver - ra - den en ver - daan.

2 Hoe acht-loos in ons mid-den wordt

het kost-baar men-sen-bloed ge-stort

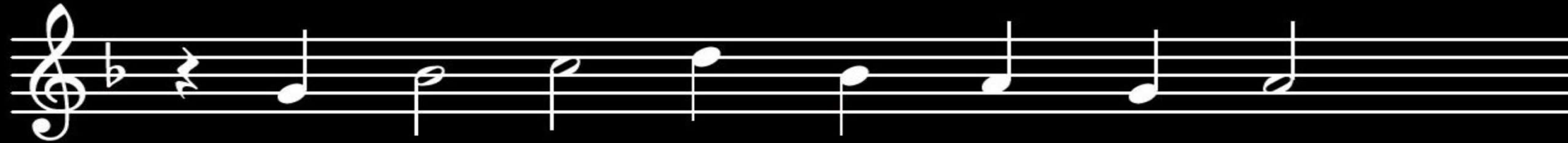
en in het on-barm-har-tig licht

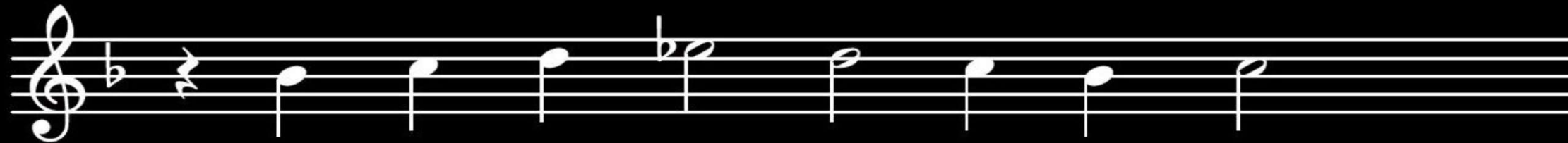
het kruis des He-ren op-ge-richt.

3 De min-sten van de men-sen zijn

daar uit - ge-strekt in angst en pijn.

Tot aan het eind der we-reld lijdt

Chris-tus in hun ver - la - ten - heid.

Johannes 19: 16b-28

Jezus werd weggevoerd; Hij droeg zelf het kruis naar de zogeheten Schedelplaats, in het Hebreeuws Golgota. Daar kruisigden ze Hem, met twee anderen, aan weerskanten één, en Jezus in het midden.

Pilatus had een inscriptie laten maken die op

Vervolg

het kruis bevestigd werd. Er stond op: 'Jezus van Nazaret, koning van de Joden'. Het stond er in het Hebreeuws, het Latijn en het Grieks, en omdat de plek waar Jezus gekruisigd werd dicht bij de stad lag, werd deze inscriptie door veel Joden gelezen. De hogepriesters van de Joden zeiden tegen

Pilatus: 'U moet niet "koning van de Joden" schrijven, maar "Deze man heeft beweerd: Ik ben de koning van de Joden".' 'Wat ik geschreven heb, dat heb ik geschreven,' was het antwoord van Pilatus.

Nadat ze Jezus gekruisigd hadden, verdeelden de soldaten zijn kleren in vieren,

voor iedere soldaat een deel. Maar zijn onderkleed was in één stuk geweven, van boven tot beneden. Ze zeiden tegen elkaar: 'Laten we het niet scheuren, maar laten we loten wie het hebben mag.' Zo moest in vervulling gaan wat de Schrift zegt: 'Ze verdeelden mijn kleren onder elkaar en

wierpen het lot om mijn gewaad.' Dat is wat de soldaten deden.

Bij het kruis van Jezus stonden zijn moeder en haar zus, en Maria, de vrouw van Klopas, en Maria van Magdala. Toen Jezus zijn moeder zag staan, en bij haar de leerling van wie Hij veel hield, zei Hij tegen zijn moeder:

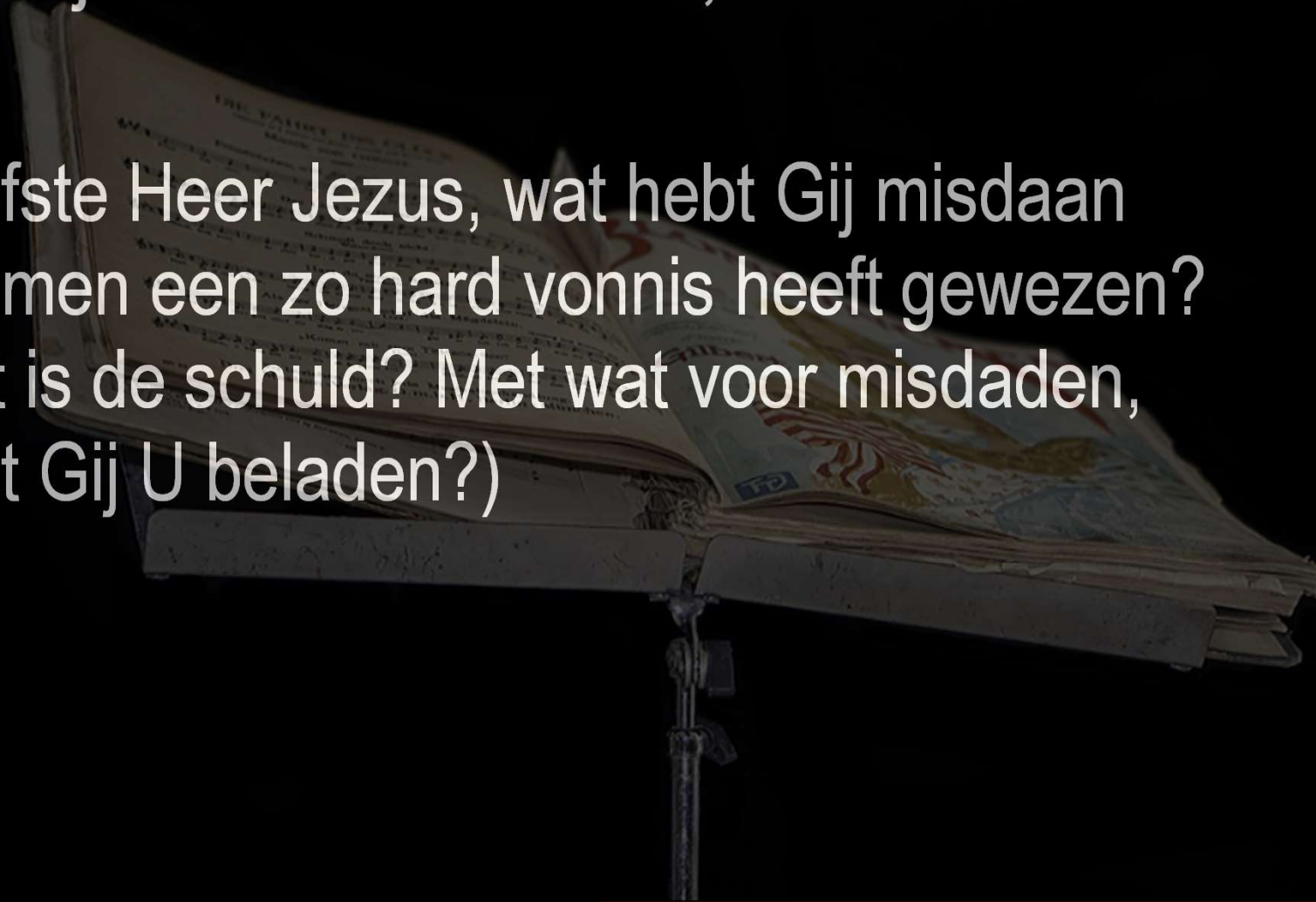
‘Vrouw, dat is uw zoon,’ en daarna tegen de leerling: ‘Dat is je moeder.’ Vanaf dat moment nam die leerling haar bij zich in huis. Toen wist Jezus dat alles was volbracht, en om de Schrift geheel in vervulling te laten gaan zei Hij: ‘Ik heb dorst.’

Herzliebster Jesu, was hast du verbrochen

Cantorij: Herzliebster Jesu, was hast du verbrochen

(Liefste Heer Jezus, wat hebt Gij misdaan
dat men een zo hard vonnis heeft gewezen?
Wat is de schuld? Met wat voor misdaden,
hebt Gij U beladen?)

Johannes 19: 29-30

Johannes 19: 29-30

Er stond daar een vat water met azijn; ze doopten er een spons in en brachten die, gestoken op een majoraantak, naar zijn mond. Nadat Jezus ervan gedronken had zei Hij: 'Het is volbracht.' Hij boog zijn hoofd en gaf de geest.

De Paaskaars wordt gedooft

Cantorij en solo

Gezang 590: 1, 4 en 5

Nu valt de nacht. Het is volbracht:
de Heer heeft heel zijn leven
voor het menselijk geslacht
in Gods hand gegeven.

't Is goed, o Heer, Gij hoeft de eer
van God niet meer te staven.
Leggen wij ons bij U neer,
in uw dood begraven.

Hoe wonderlijk, uitzonderlijk
een sabbat is gekomen:
eens voor al heeft Hij het juk
van ons afgenomen.

In stilte blijven we zitten, stil gaan we weg...

